

۱. کدام گزینه با (پرستار) هم خانواده است؟

- (۱) پرسیده (۲) پاسدار (۳) پت پرست (۴) پرستو

۲. رابطه‌ی کدام کلمات مانند بقیه نیست؟

- (۱) تماثیل، مثال (۲) فضیلت، فضایل (۳) علم، علوم (۴) حکم، احکام

۳. در عبارت زیر چند واژه از یک خانواده وجود دارند؟

«اگر اندیشه‌ات را به کار گیری تا بتوانی به راز آفرینش پی ببری، دلایلی روشن به تو خواهد گفت که آفریننده‌ی مورچه‌ی کوچک، همان آفریدگار درخت بزرگ خرماست.»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۴. در کدام واژه حرف (ک) معنای تصغیر را ندارد؟

- (۱) چشمک (۲) سنجاقک (۳) اتاقک (۴) شهرک

۵. کدام کلمه از لحاظ املائی صحیح نیست؟

- (۱) داود (۲) طاووس (۳) سالوس (۴) کیکاووس

۶. کدام یک از کلمات زیر ممکن است فارسی نباشد؟

- (۱) خانوم (۲) خشمگین (۳) نژند (۴) چراگاه

۷. جایگاه همزه در کدام گزینه رعایت نشده است؟

- (۱) تأمل (۲) شی (۳) منشأ (۴) تأثیر

۸. نقش دستوری کلمات مشخص شده، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- راستی را کس نمی‌داند که در فصل بهار از کجا گردد پدیدار این همه نقش و نگار
(۱) قید - ضمیر اشاره (۲) مفعول - صفت اشاره (۳) متمم - صفت اشاره (۴) قید - ضمیر شخصی

۹. در کدام گزینه (چون) قید پرسشی است؟

- (۱) چو رستم بدیدش برانگیخت اسب
(۲) عقل‌ها حیران شود کز خاک تاریک نژند
(۳) محال است چون دوست دارد تو را
(۴) بهار عمر مرا گر خزان رسید تو خوش باش

۱۰. در کدام گزینه نقش کلمه‌ی مشخص شده مانند بقیه نیست؟

- (۱) تأمل در آینه‌ی دل کنی
(۲) یکی را به سر، برنهد تاج بخت
(۳) عادت او نیست خشم و دشمنی
(۴) پایه‌های برجیش از عاج بلور

۱۱. در کدام گزینه فعل چهار جزئی وجود دارد؟

- (۱) هر چه پرسیدم از خود از خدا
(۲) مهربان و ساده و بی‌کینه است
(۳) بود، اما در میان ما نبود
(۴) در دل او دوستی جایی نداشت

۱۲. در کدام گزینه (رای فک اضافه) به کار رفته است؟

- (۱) یکی را بر سر برنهد تاج بخت
(۲) تو را دانش و دین رهند درست
(۳) مرا در دام‌ها بسیار بستند
(۴) هیچ کس از جای او آگاه نیست

- یکی را به خاک اندر آرد ز تخت
در رستگاری بباید جست
ز بالم کودکان پرها شکستند
هیچ کس را در حضورش راه نیست

۱۳. در کدام بیت دو مسند وجود ندارد؟

- (۱) رعد و برق شب، طنین خنده‌اش
- (۲) نیت من در نماز و در دعا
- (۳) مهربان و ساده و بی‌کینه است
- (۴) تا که یک شب دست در دست پدر

۱۴. معنای فعل (گردد) در بیت (راستی را کس نمی‌داند که در فصل بهار / از کجا گردد پدیدار، این همه نقش و نگار) با کدام بیت یکسان است؟

- (۱) سال‌ها باید که تا یک سنگ اصلی ز آفتاب
- (۲) دل همچو سنگت ای دوست به آب چشم سعدی
- (۳) بس بگردید و بگردد روزگار
- (۴) گرت چو نوح نبی صبر هست در غم طوفان

۱۵. در کدام بیت سومین قسمت از گروه مفعولی در هر دو مصراع ضمیر است؟

- (۱) گفتمش: پس آن خدای خشمگین
- (۲) می‌توانم بعد از این، با این خدا
- (۳) بشر ماورای جلالش نیافت
- (۴) محال است سعدی که راه صفا

۱۶. در کدام گزینه صفت مبهم به کار رفته است؟

- (۱) چشم دل باز کن که جان بینی
- (۲) گفتمش پس آن خدای خشمگین
- (۳) گفت: آری، خانه‌ی او بی‌ریاست
- (۴) پرستار امرش همه چیز و کس

۱۷. در کدام گزینه صفت اشاره به کار نرفته است؟

- (۱) آن خدا بی‌رحم بود و خشمگین
- (۲) زود می‌گفتند: این، کار خداست
- (۳) تازه فهمیدم: خدایم این خداست
- (۴) می‌توانم بعد از این، با این خدا

۱۸. در کدام گزینه دو صفت اشاره وجود دارد؟

- (۱) گفت: این جا می‌شود یک لحظه ماند
- (۲) پیش از این‌ها خاطر من دیگر بود
- (۳) تازه فهمیدم، خدایم این خداست
- (۴) آن خدا بی‌رحم بود و خشمگین

۱۹. در کدام یک از گزینه‌ها در مصراع اول مسند وجود ندارد؟

- (۱) پرستار امرش همه چیز و کس
- (۲) بود، اما در میان ما نبود
- (۳) پیش از این‌ها خاطر من دلگیر بود
- (۴) گفت: آری، خانه‌ی او بی‌ریاست

۲۰. عبارت زیر به توضیح کدام کتاب می‌پردازد؟

(کتابی است در معرفی برخی از بزرگان عارف و شرح اصطلاحات و الفاظ رایج میان آن‌ها)

- (۱) بوستان (۲) فیه ما فیه (۳) رسالهی قشیریه (۴) پریشان

۲۱. رسالهی قشیریه با تصحیح و تعلیق چه کسی به چاپ رسیده است؟

- (۱) استاد فروزانفر (۲) استاد فرشچیان (۳) استاد خرمشاهی (۴) استاد الهی قمشاهی

۲۲. تخلص میرزا حبیب‌الله شیرازی چه بود؟

- (۱) صائب (۲) قآنی (۳) نظامی (۴) هاتف

۲۳. کدام کتاب اثر قیصر امین‌پور نیست؟

- (۱) کوچه‌ی آفتاب (۲) تنفس صبح (۳) به سوی ساحل (۴) به قول پرستو

۲۴. آرامگاه قآنی در کجا قرار دارد؟

- (۱) مشهد مقدس - حرم امام رضا (ع) (۲) شهرری - حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (ع)
(۳) شیراز - در کنار مزار حافظ (۴) مشهد - در کنار مزار فردوسی

۲۵. موضوع کتاب رساله‌ی قشیریه چیست؟

- (۱) معرفی برخی بزرگان عارف و شرح اصطلاحات و الفاظ رایج میان آن‌ها
(۲) معرفی بزرگان دینی و پرداختن به اصطلاحات رایج در دین
(۳) بررسی اصطلاحات عرفانی
(۴) شرح دشواری‌های عرفان در ادبیات فارسی

۲۶. رساله‌ی قشیریه در چه قرنی و به چه زبانی نوشته شده است؟

- (۱) قرن ۵ - فارسی (۲) قرن ۶ - فارسی (۳) قرن ۵ - عربی (۴) قرن ۶ - عربی

۲۷. در عبارت زیر چند تشبیه وجود دارد و ارکان آن به ترتیب کدام است؟

(اگر در تماشای یکی از پره‌ای طاووس دقت کنی، لحظه‌ای به سرخی گل و لحظه‌ای دیگر به سبزی و گاه به زردی زرناب، جلوه می‌کند.)

- (۱) یک تشبیه: (مشبه: پره‌ای طاووس / مشبه‌به: زرناب / وجه شبه: زردی / وجه ادات تشبیه: حذف شده)
(۲) دو تشبیه: (تشبیه اول: مشبه: گل / مشبه‌به: سرخی) ، (تشبیه دوم: مشبه: زرناب / مشبه‌به: زردی)
(۳) دو تشبیه: (تشبیه اول: مشبه: پره‌ای طاووس / مشبه‌به: گل / وجه شبه: سرخی / ادات: حذف شده) ، (تشبیه دوم: مشبه: پره‌ای طاووس / مشبه‌به: زرناب / وجه شبه: زردی / ادات: حذف شده)
(۴) سه تشبیه: (تشبیه اول: مشبه: پره‌ای طاووس / مشبه‌به: گل / وجه شبه: سرخی / ادات: حذف شده) ، (تشبیه دوم: مشبه: پره‌ای طاووس / مشبه‌به: زرناب / وجه شبه: زردی / ادات: حذف شده) ، (تشبیه سوم: مشبه: پره‌ای طاووس / مشبه‌به: سبزه / وجه شبه: سبزی / ادات: حذف شده)

۲۸. در کدام گزینه آرایه‌ی ادبی مجاز و مراعات نظیر به کار رفته است؟

- (۱) پرستار امرش همه چیز و کس
(۲) مُحال است سعدی که راه صفا
(۳) بشر ماورای جلالش نیافت
(۴) چون نپرسی کاین تماثل از کجا آمد پدید؟
بنی آدم و مرغ و مور و مگس
توان رفت جز در پی مصطفی
بصر منتهای جمالش نیافت
چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار!

۲۹. آرایه‌ی به کار رفته در بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر
این همه صورت برد بر صفحه‌ی هستی به کار)
(۱) استعاره - مجاز (۲) تشبیه - تشخیص (۳) استعاره - تشبیه (۴) اغراق - مجاز

۳۰. در کدام گزینه آرایه‌ی مجاز به کار رفته است؟

- (۱) تا که یک شب دست در دست پدر
(۲) گفت: اینجا می‌شود یک لحظه ماند
(۳) پرستار امرش همه چیز و کس
(۴) در دل او دوستی جایی نداشت
راه افتادم به قصد یک سفر
گوشه‌ای خلوت، نمازی ساده خواند
بنی آدم و مرغ و مور و مگس
مهربانی هیچ معنایی نداشت

۳۱. در کدام گزینه مجاز جزء به کل اتفاق افتاده است؟

- (۱) جهان متفق بر الهیتش
(۲) بشر، ماورای جلالش نیافت
(۳) گفت: آری خانه‌ی او بی ریاست
(۴) تأمل در آیینی دل کنی
فرو مانده از گنه ماهیتش
بصر، منتهای جمالش نیافت
فرش‌هایش از گلیم و بوریاست
صفایی به تدریج حاصل کنی

۳۲. در کدام گزینه دو واج آرای به کار رفته است؟

- (۱) هر چه می‌پرسیدم از خود از خدا
- (۲) به درگاه لطف و بزرگیش بر
- (۳) خداوند بخشنده‌ی دستگیر
- (۴) گلستان کند آتشی بر خلیل

۳۳. آرایه‌ی نوشته شده مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) عقل حیران شود کز خاک تاریک نژند
- (۲) دوستی از من به من نزدیک تر
- (۳) مهربان و ساده و بی‌کینه است
- (۴) برق از شوق که می‌خندد بدین سان ناگاه

۳۴. عبارت زیر با کدام بیت ارتباط معنایی کمتری دارد؟

«اگر اندیشه‌ات را به کارگیری تا بتوانی به راز آفرینش پی ببری، دلایلی روشن به تو خواهند گفت که آفریننده‌ی مورچه‌ی کوچک، همان آفریدگار درخت بزرگ خرماست.»

- (۱) در خزان انواع الوان بر درختان جلوه گر
- (۲) لطف و مهرش در شقایق گشته با هم جلوه گر
- (۳) هر ورق از هر درخت، آیات حق را دفتر است
- (۴) هر رگی از هر ورق از صنع بی‌چون آیتی است

۳۵. کدام گزینه می‌تواند پاسخ مناسبی برای بیت (چون نهرسی کاین تمائیل از کجا آمد پدید؟ / چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار؟) باشد؟

- (۱) هرچه در وصف تو گویند و کنند اندیشه
- (۲) گر کسی وصف او ز من پرسد
- (۳) هر نقش بدیع که آیدت پیش
- (۴) نگارنده‌ی کودک اندر شکم

۳۶. کدام بیت با بیت‌های دیگر تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو ببوشی
- (۲) یکی را ز ماه اندر آری به چاه
- (۳) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد
- (۴) گلستان کند آتشی بر خلیل

۳۷. کدام بیت با بقیه‌ی ابیات ارتباط تنگاتنگ معنایی ندارد؟

- (۱) به نام آنی که هستی نام از او یافت
- (۲) به نام خدایی که جان آفرید
- (۳) به نام آن که جان را فکرت آموخت
- (۴) به نام خداوند جان آفرین

۳۸. کدام بیت با بیت‌های دیگر تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) چون نهرسی کاین تمائیل از کجا آمد پدید؟
- (۲) این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود
- (۳) برگ درختان سبز در نظر هوشیار
- (۴) هرکس به زبانی صفت حمد تو گوید

از زمین از آسمان از ابرها
بزرگان نهاده بزرگی ز سر
کریم خطاپوش پوزش‌پذیر
گروهی بر آتش برد ز آب نیل

چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار (واج آرای)
از رگ گردن به من نزدیک تر (تلمیح)
مثل نوری در دل آینه است (تشخیص)
ابراز هجر که می‌گیرد بدین سان زار زار؟ (تشبیه)

چشم هر سو افکنی هریک ز دیگر بهتر است
از درون دل داغدار و از برون رخ احمر است
آن کسی خواند که او را چشم و گوش دیگر است
آن رسد در سرّ این آیات که حکمت را در است

چون نهرسی کاین تمائیل از کجا آمد پدید؟ / چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار؟

آن همه دون حق دوست، تو برتر ز آنی
بیدل از بی‌نشان چه گوید باز
جز مبدع او در او میندیش
نویسنده‌ی عمر و روزی ست هم

همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی
یکی را ز چاه اندر آری به ماه
که خطی کز خرد خیزد و تو آن را از بنان بینی
گروهی بر آتش برد ز آب نیل

فلک جنبش، زمین آرام از او یافت
سخن گفتن اندر زبان آفرید
چراغ دل به نور جان برافروخت
حکیم سخن بر زبان آفرین

چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار؟
هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار
هر ورقتی دفتر است معرفت کردگار
بلبل به غزل خوانی و قمری به ترانه

۳۹. مفهوم عارفانه‌ی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) تأمل در آئینه‌ی دل کنی
- (۲) دل بود آئینه‌ی وجه خدا
- (۳) دل آئینه‌ی صورت غیب است، ولیکن
- (۴) وسعت دل بر تو از هرچه هست

۴۰. کدام بیت با سه بیت دیگر نزدیکی معنایی ندارد؟

- (۱) چو نیکو بنگری در اصل این کار
- (۲) عقل‌ها حیران شود کز خاک تاریک نژند
- (۳) عقل حیران شود از خوشه زرین عنب
- (۴) کو نظر باز کن و خلقت نارنج بین

۴۱. مفهوم بیت (جهان، متفق بر الهیتش / فرو مانده در گنه ماهیتش) در کدام بیت بیشتر دیده می‌شود؟

- (۱) تا بدان جا رسید دانش من
- (۲) می ترسم از آن که بانگ آید روزی
- (۳) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است
- (۴) هرچه در وصف تو گویند و کنند اندیشه

۴۲. مفهوم بیت (گلستان کند آتشی بر خلیل / گروهی بر آتش برد ز آب نیل) به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

- (۱) هرچه در وصف تو گویند و کنند اندیشه
- (۲) تو قائم به خود نیستی یک قدم
- (۳) من چرا گرد جهان گردم که دوست
- (۴) این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود

۴۳. کدام بیت با سه بیت دیگر ارتباط معنایی ندارد؟

- (۱) خداوند بخشنده‌ی دستگیر
- (۲) ای تو ستار عیوب بندگان
- (۳) پای تا سر عیب چون دیدی همی
- (۴) می‌گشودی پرده‌گر از روی خویش

۴۴. مفهوم آیه‌ی (تعز من تشاء و تُذِلُّ من تشاء) در کدام بیت زیر دیده نمی‌شود؟

- (۱) آن که حظ آفرید و روزی سخت
- (۲) یکی را به سر بر نهد تاج بخت
- (۳) یکی را به ماه اندر آری به چاه
- (۴) آن که هست از تو بلند او را که یارد کرد پست

۴۵. مفهوم مصرع دوم بیت (جهان متفق بر الهیتش / فرو مانده در گنه ماهیتش) در کدام بیت نیامده است؟

- (۱) یک ذره ز حکم تو جهان خالی نیست
- (۲) سعدی از آن‌جا که فهم اوست سخن گفت
- (۳) ای برتر از خیال و گمان و قیاس و وهم
- (۴) خدای را به صفات زمانه وصف مکن

صفایی به تدریج حاصل کنی

در دل صافی نماید حق لقا

شرط است که بر آئینه زنگار نباشد

مظهر علم الهی دل شده است

هم او بیننده، هم دیده‌است دیدار

چون بر آید این همه گل‌های نغز کامکار

فهم عاجز شود از حقه یاقوت انار

ای که باور نکنی فی الشجر الاخضر نار

که بدانم همی که نادانم

کای پیغمبران راه نه آن است و نه این

دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

آن همه دون حق توست و تو برتر ز آنی

ز غیبت مدد می‌رسد، دم به دم

در میان جان شیرین من است

هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

کریم خطاپوش پوزش پذیر

عیب ما و حسن خود کردی نهان

عیب من از خلق پوشیدی همی

می‌نمودیم آن رخ گلگون خویش

یا فضیلت همی دهد یا بخت

یکی را به خاک اندر آرد ز تخت

یکی را ز چاه اندر آری به ماه

وان که هست از تو عزیز او را که یارد کرد خوار

حکم تو کنی و عاصی‌ام نام نهی؟

ورنه کمال تو، وهم کی رسد آنجا؟

وز هر چه گفته‌اند و شنیدیم و خوانده‌ایم

که هر سه وصف زمانه است هست و باشد و بود

۴۶. مفهوم بیت (بشر، ماورای جمالش نیافت / بصر منتهای جمالش نیافت) به کدام رباعی نزدیک‌تر است؟

- (۱) وقت سحر است، خیز ای مایه‌ی نا
کان‌ها که بجایید نیابند بسی
- (۲) از جرم گل سیاه تا اوج زحل
بگشادم بندهای مشکل
- (۳) یک چند به کودکی به استاد شدیم
پایان سخن شنو که ما را چه رسید
- (۴) اسرار ازل را نه تو دانی و نه من
هست از پس پرده گفت و گوی من و تو

۴۷. در کدام بیت نادرستی املایی وجود دارد؟ (این ابیات در اصل درباره‌ی مگس است از ملک الشعرای بهار.)

- (۱) تاخته ناگه ز سوی آسمان
- (۲) آمده بی رخصت و پودش ز در
- (۳) وز ره نامردمی و کین و قهر
- (۴) دشمن اندیشه و خصم خیال

۴۸. بیت کدام گزینه، به همان داستان مذهبی اشاره می‌کند که بیت زیر به آن اشاره کرده است؟

- ناخلف باشم اگر من به جوی نفروشم
ما را چگونه زبید، دعوی بی گناهی؟
- پدرم روضه‌ی رضوان به دو گندم بفروخت
آن‌جا که برق عصیان، بر آدم صفی (برگزیده) زد
- دولت صحبت آن مونس جان ما را بس
یار با ماست، چه حاجت که زیادی طلبیم؟
- کلبه‌ی احزان شود روزی گلستان، غم مخور
یوسف گم‌گشته باز آید به کنعان غم مخور
- سرد کن زان سان که کردی بر خلیل
یا رب این آتش که بر جان من است

۴۹. فارغ از اشخاص، مفهوم بیت کدام گزینه با مفهوم بیت زیر یکسان است؟

- محال است سعدی که راه صفا
توان رفت جز بر پی مصطفی
- (۱) یار مفروش به دنیا که بسی سود نکرد
- (۲) قطع این مرحله بی هم‌رهی خضر مکن
- (۳) ای بسا یوسف‌رویان که درین مصر بدند
- (۴) جان ابراهیم مجنون گشت اندر شوق او
- آن که یوسف به زر ناسره بفروخته و بد
ظلمات است بترس از خطر گمراهی
- که چو یعقوب پدرشان مگر از کنعان نیست
تیغ را بر حلق اسماعیل و اسحق می‌زند

۵۰. معنای «را» در کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

- گفتم مرا غم تو، خوش‌تر ز شادمانی
خموشی را بگویایی قضا کن
- (۱) بایسته‌ای، چنان که تپیدن برای دل
- (۲) طاووس را به نقش و نگاری که هست، خلق
- (۳) لشکر عشق، حرم را به خدا
- گفتا که در ره ما، غم نیز شادمان است
زبان بگشای و خاموشی رها کن
- یا آنچنان که بال پریدن، عقاب را
تحسین کنند و او خجل از پای زشت خویش
- به خود عشق قسم، می‌گیرد

۵۱. مفهوم کدام بیت در مقابل آن به‌درستی ذکر نشده است؟

- (۱) بشر ماورای جلالش نیافت / بصر منتهای جمالش نیافت (ناتوانی انسان از درک شکوه و زیبایی خدا)
- (۲) به درگاه لطف و بزرگیش بر / بزرگان نهاده بزرگی ز سر (عجز و ناتوانی همه موجودات در برابر خدا)
- (۳) تأمل در آیینۀ دل کنی / صفایی به‌تدریج حاصل کنی (توجه به پاکی جسم)
- (۴) محال است سعدی که راه صفا / توان رفت جز بر پی مصطفی (تنها راه نجات پیروی از رسول (ص))

۵۲. از مصدر «انگاشتن» و «افراشتن» بن ماضی و بن مضارع به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) نگاشت - انگار - افراخت - افراز
- (۲) نگاشت - نگر - فروخت - افراخت
- (۳) انگاشت - نگار - افراشت - افروز
- (۴) انگاشت - انگار - افراشت - افراز

۵۳. هر کدام از کلمات خط‌کشیده در بیت زیر، به‌ترتیب چه نقشی دارند؟

زود می‌گفتند: «این کار خداست پرس و جو از کار او کاری خطاست»

(۱) نهاد - مفعول (۲) مسند - متمم (۳) نهاد - متمم (۴) مسند - مسند

۵۴. در همه گزینه‌ها، بن ماضی و مضارع درست ذکر شده است به‌جز

(۱) آموختن: آموخت، آموز (۲) فروختن: فروخت، فروش (۳) نشستن: نشست، نشین (۴) جهیدن: جهید، جهش

۵۵. نقش دستوری کدام گزینه، با بقیه متفاوت است؟

چشم دل باز کن که جان بینی آن چه نادیدنی است آن بینی

(۱) چشم دل (۲) جان (۳) آن چه (۴) آن